

Moderne tijd

17 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Domela Nieuwenhuis wilde de rijke burgerij duidelijk maken dat de overheid meer aandacht moest krijgen voor negatieve gevolgen van de Industriële Revolutie / er maatregelen moesten worden genomen om de levensomstandigheden van de arbeiders te verbeteren 1
- Dit sluit aan bij '(de discussie over) de sociale kwestie' (of een omschrijving daarvan) 1
- Domela Nieuwenhuis wilde de arbeiders duidelijk maken dat zij iets konden doen aan hun omstandigheden / zich moesten organiseren 1
- Dit sluit aan bij 'de opkomst van emancipatiebewegingen' (of een omschrijving daarvan) / 'de opkomst van de politiek maatschappelijke stroming socialisme' (of een omschrijving daarvan) 1

Opmerkingen

Als bij zowel de rijke burgerij als bij de arbeiders hetzelfde (juiste) kenmerkende aspect wordt genoemd met een verschillende passende boodschap, worden maximaal 3 scorepunten toegekend, waarvan 1 voor het kenmerkende aspect .

Als bij zowel de rijke burgerij als bij de arbeiders telkens hetzelfde (juiste) kenmerkende aspect wordt genoemd met dezelfde passende boodschap, worden maximaal 2 scorepunten toegekend.

18 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Zonder industrialisatie was geen grootschalige vlootbouw (zoals de Vlootwet in gang zette) mogelijk, terwijl 1
- zonder vloot geen imperialistische buitenlandse politiek (zoals de *Weltpolitik* beoogde) mogelijk was 1

Vraag	Antwoord	Scores
19	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is: Emily Davison waagde haar leven voor het vrouwenkiesrecht wat past bij de volgende kenmerkende aspecten (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> – 'Voortschrijdende democratisering met deelname van uiteindelijk ook vrouwen aan het politiek proces' (of een omschrijving daarvan), omdat zij haar leven waagde voor het vrouwenkiesrecht. – 'De opkomst van de politieke-maatschappelijke stromingen, waaronder het feminisme' (of een omschrijving daarvan), omdat de strijd voor het vrouwenkiesrecht onderdeel vormde van de feministische beweging. – 'De opkomst van emancipatiebewegingen' (of een omschrijving daarvan), omdat de strijd voor het vrouwenkiesrecht/het feminisme onderdeel is van de emancipatie van de vrouw. 	
	per juist gelegd verband met een passend kenmerkend aspect	1
20	<p>maximumscore 2</p> <p>Kern van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het onmiddellijke doel van de revolutie is volgens de Spartakisten een machtsovername door de arbeidersklasse/soldaten- en arbeidersraden • Het uiteindelijke doel is de vestiging van een klasseloze/communistische samenleving 	1 1
21	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is: Oorzaken voor het succes van Hitler die uit de bron naar voren komen zijn, dat een groot deel van de Duitse bevolking (net als de industriëlen) meent dat Hitler (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> – de klassentegenstellingen zal overwinnen. – voor economisch herstel zal zorgen. – als leider van de NSDAP een aanvaardbare kanselier zal zijn / 'salonfähig' wordt. 	
	per juiste oorzaak	1
22	<p>maximumscore 2</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat: Je kunt twijfelen aan</p> <ul style="list-style-type: none"> • de betrouwbaarheid van deze bron, omdat deze open brief van de industriëlen aan president Von Hindenburg is geschreven met het politieke doel Hitler aan de macht te brengen (wat hen op dat moment de beste optie lijkt) / hun eigen positie (bij het aan de macht komen van Hitler) veilig te stellen • de representativiteit van deze bron, omdat uit deze brief niet is op te maken hoe de industriëlen werkelijk over Hitler denken / industriëlen die lid zijn van de NSDAP deze brief niet ondertekend hebben 	1 1

Vraag	Antwoord	Scores
23	maximumscore 2 Kern van een juist antwoord is: Door de beschrijving van industriëlen als handlangers van Hitler, kan de DDR de politieke boodschap uitdragen dat de West-Duitse kapitalisten de 'erfgenamen van Hitler' zijn / de nazi's steunden.	
24	maximumscore 2 Kern van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> De Duitse censuur verbiedt publicatie van deze foto, omdat eruit blijkt dat het bewind de eigen bevolking/vrouwen en kinderen niet kan beschermen / de foto lijkt te verwijzen naar de Eerste Wereldoorlog (die fataal afliep) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> De geallieerden zullen deze foto niet gebruiken omdat hieruit blijkt dat de bombardementen burgers/vrouwen en kinderen treffen / de suggestie wordt gewekt dat er gifgas wordt gebruikt 	1
25	maximumscore 2 Voorbeeld van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> Volgens Behrendt bouwt de Oost-Duitse regering de muur omdat zij wil voorkomen dat Oost-Duitse burgers vluchten naar het Westen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> want hij beeldt de Oost-Duitse partijleider af als iemand die een Oost-Berlijner achter prikkeldraad zet/op gaat sluiten / alleen maar schaarste te bieden heeft 	1
26	maximumscore 3 Voorbeeld van een juist antwoord is: Met het afbeelden van	
	<ul style="list-style-type: none"> "CCCP" op het machinegeweer van Ulbricht en 	1
	<ul style="list-style-type: none"> het serveren van prikkeldraad 	1
	<ul style="list-style-type: none"> geeft Behrendt aan dat de Oost-Duitse regering moet doen/doet (in Oost-Berlijn/de sovjetzone) wat de Sovjet-Unie opdraagt 	1
	<i>Opmerking</i> <i>Alleen als er een relatie wordt gelegd tussen de verwijzing naar de prent en het westerse beeld worden scorepunten toegekend.</i>	
27	maximumscore 2 Kern van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> Tijdens de Praagse Lente dreigde Tsjecho-Slowakije zich los te maken uit het Oostblok 	1
	<ul style="list-style-type: none"> In de Brezjev-doctrine werd bepaald dat de communistische landen in dit soort situaties mochten/moesten ingrijpen 	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

28 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Paul Conrad beeldt de (voor de Verenigde Staten rampzalig verlopen) Vietnamoorlog en het conflict in Angola af als geldverslindende Hollywood-producties, waaruit blijkt dat hij verwacht dat de Amerikaanse betrokkenheid in het conflict in Angola even rampzalig zal aflopen als die in Vietnam.

29 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Binnen Europa was tussen eind jaren 1960 en eind jaren 1970 sprake van ontspanning (detente), want de verdeling in invloedssferen werd in Europa geaccepteerd / er werd niet geprobeerd elkaars gebied in te nemen, wat bijvoorbeeld bleek uit de ondertekening van SALT-I 2
- Buiten Europa was tussen eind jaren 1960 en eind jaren 1970 geen sprake van ontspanning (geen detente), want buiten Europa waren er wel conflicten tussen de beide blokken, zoals in Zuidoost-Azië/Vietnam/Afrika/Angola 2

Opmerking

Alleen als een passend voorbeeld uit de genoemde periode wordt genoemd met een juist gebruik van het begrip detente, worden scorepunten toegekend.

30 maximumscore 2

Uit het antwoord moet blijken dat:

- De (toenemende welvaart die vanaf de jaren zestig van de twintigste eeuw aanleiding gaf tot) ingrijpende sociaal-culturele veranderingsprocessen (of een omschrijving daarvan) leidden tot het ontstaan van een subcultuur onder jongeren die zich afzetten tegen oudere generaties (door het lange haar van de Beatles over te nemen) 1
- De toenemende welvaart (die vanaf de jaren zestig van de twintigste eeuw aanleiding gaf tot ingrijpende sociaal-culturele veranderingsprocessen of een omschrijving daarvan) leidde ertoe dat veel van deze jongeren eigen grammofoonplaten konden kopen (zoals de single van de Beatles) 1